

Statutární město Plzeň
Primátor města Plzně
Kancelář primátora
Náměstí Republiky 1
301 00 Plzeň
www.plzen.eu
ID datové schránky: 6iybfxn

Město **Plzeň**

Plzeň 15. 9. 2023

MMP/396857/23

Vážený pane prezidente,
vážený pane předsedo Senátu,
vážený pane premiére,
vážení členové vlády,
vážené poslankyně a poslanci,

vzhledem k tomu, že jsme jako zástupci statutárních měst nebyli přizváni k žádné konstruktivní diskuzi skrze konsolidaci veřejných financí a neobdrželi jsme ani žádné jiné odpovědi na naše stanoviska, jsme donuceni otevřeně vyjádřit naše obavy z neschopnosti plnit dále správně funkci regionálních a krajských center poskytujících prodlouženou ruku státu, ve formě přenesené působnosti, ale také provozování kulturních a dalších institucí a atrakcí krajské a regionální úrovně či plnohodnotné práce městské policie.

Bohužel, vícero let slýcháme z úst a prohlášení politiků napříč politickým spektrem mylné informace, jak obce a města mají na účtech velká množství finančních prostředků. Tato prohlášení jsou způsobena neznalostí zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Zde je stanoveno, že je úkolem předběžné kontroly zajistit, aby nedošlo k situaci, že nebude zajištěno rozpočtové krytí předpokládaného výdaje. Tím zejména u větších akcí dochází k delší splatnosti, a proto na účtech mohou být i vyšší finanční prostředky, které jsou však již alokované na platby těchto výdajů. Nealokované prostředky jsou zpravidla pouze ve výši rozpočtové rezervy pro daný kalendářní rok. I díky tomuto principu jsou města a obce nejefektivnější hospodáři mezi samosprávnými celky.

Realita finanční kondice krajských a ostatních statutárních měst, ve kterých žije více než 3,4 milionů obyvatel, je však přesně opačná. Tato naše města v mnoha případech nemají dostatek finančních prostředků ani na běžnou údržbu svých majetků, natož na rozvojové projekty, které jsou pro udržení těchto měst jako přirozených spádových center svých krajů a regionů nutné. Do této špatné situace jsme se dostali kvůli již zastaralému systému rozpočtového určení daní, stanoveného zákonem č. 243/2000 Sb. V něm jsou zvýhodněna 4 města, konkrétně Praha, která však zároveň plní funkci kraje, Plzeň, Brno a Ostrava. Ostatní města mají přiděl na občana takřka totožný, což způsobuje značný finanční deficit právě u ostatních krajských a statutárních měst.

Statutární město Plzeň
Primátor města Plzně
Kancelář primátora
Náměstí Republiky 1
301 00 Plzeň
www.plzen.eu
ID datové schránky: 6iybfxn

Město **Plzeň**

Navíc je často i příčinou odtrhávání některých částí těchto větších měst a vzniku nových menších obcí, které díky své menší velikosti dosáhnou na dotační tituly pro malé obce, kdy toto navyšování počtu obcí je zcela v rozporu s konsolidací veřejných financí. Za poslední roky se právě zejména v krajských a ostatních statutárních městech nahromadily potřeby i nachystané projekty napříč odvětvími (doprava, veřejný prostor, sport, kultura aj.), které jsou zpravidla každý ve výši minimálně stovek milionů korun. Obce a města však díky zákonu č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, mohou mít úvěry v kumulativní výši maximálně 60 % průměru svých příjmů za poslední 4 rozpočtové roky, a proto realizace těchto potřebných projektů je nemožná. Pokud krajská a statutární města nebudou mít brzy ve svých možnostech tyto projekty realizovat, tak je velmi ohroženo udržení přirozených krajských a regionálních center.

Všechna krajská města a většina ostatních statutárních měst, bez rozdílu, chtějí udržet svou roli těchto přirozených spádových center, a proto jsou na ně kladeny nároky na veřejnou infrastrukturu, jako je provozování divadla, filharmonie, sportovních a volnočasových aktivit a jejich infrastruktury. Nedílnou roli mají krajská a ostatní statutární města také v sociální oblasti, zajištění dostupné a kvalitní hromadné dopravy do zázemí zejména krajských měst nebo při prosazování státní politiky (digitalizace, zelená politika apod.). Tato přirozená centra krajů a regionů, jsou nucena se také vyrovnat s velkým počtem občanů dojíždějících za prací a do školy. Nároky na zajištění veřejných služeb a infrastruktury se tak zvyšují, ale finanční profit přináší městu pouze obyvatelé s přihlášením trvalého bydliště v daném městě.

Česká republika se také vyrovnává s vyliďňováním regionů, proti němuž přislíbila vláda ve svém Programovém prohlášení bojovat. Financování krajských center s tímto problémem úzce souvisí. Možnosti kulturního a sportovního využití obyvatel, stejně jako široká nabídka pracovních míst, dobrého podnikatelského prostředí nebo dostupná zdravotní a sociální péče, jsou jedním z důležitých aspektů při posuzování kvality jejich života. Je třeba tyto potřeby občanů uspokojovat v místě, kde žijí, neboť jinak jsou motivováni ke změně svého bydliště právě do měst, kde je zmíněná možnost kvalitního života vyšší. V největších aglomeracích pak dochází ke zvýšenému tlaku na využití nejen jejich stávající občanské vybavenosti, dostupnosti bydlení, ale také extrémní přetížení školské infrastruktury, což přináší negativní ohlas stávajících obyvatel.

Statutární město Plzeň
Primátor města Plzně
Kancelář primátora
Náměstí Republiky 1
301 00 Plzeň
www.plzen.eu
ID datové schránky: 6iybfxn

Město **Plzeň**

Chystané změny v rámci konsolidačního balíčku bohužel finanční kondici těchto měst ještě zhoršují. Hrozí tak, že statutární města nebudou moci dále poskytovat občanům služby přenesené působnosti, kterou stát již v současné době nehradí v plné výši a občané jednotlivých krajů a regionů budou muset dojíždět za těmito službami státu na jednotlivá ministerstva. Hrozí, že statutární města v rámci úspor budou muset značně omezit městské policie, což by způsobilo nutnost navýšení počtu policistů Policie ČR, a tím dalšími zatížení státního rozpočtu. Stejně tak hrozí uzavírání například kulturních institucí.

My, níže podepsaní zástupci statutárních měst, z výše uvedených důvodů žádáme, aby konsolidační balíček nezasahoval do financování měst a obcí. Prosíme, aby daň z nemovitosti nebyla zvyšována státem a zůstala dále ze 100 % příjmem měst a obcí. Zároveň, aby se neměnila ani výše přidělu do rozpočtového určení daní, ale aby zůstala na současné hodnotě 25,84 %. Stejně tak žádáme, aby se neměnil systém přerozdělování daně z hazardu. Navrhujeme tedy, aby vše bylo ponecháno tak, jak je aktuálně nastaveno, abychom mohli v jednotlivých městech a obcích adekvátně nachystat rozpočty pro příští rok a otevřít diskuzi nad celkovou komplexní změnou rozpočtového určení daní, která by byla přijata v roce 2024.

S pozdravem

Mgr. Roman Zarzycký
Primátor města Plzně